

Råd och riktlinjer upplåtelse och nyttjande av offentlig plats

Beslutade av kommunstyrelsen 2014-06-18, § 148

Framtagna av Tekniska kontoret, Miljökontoret, Byggnadskontoret,
Näringslivskontoret och Medborgarservice

Namn: Sara Hesse, Tekniska kontoret
Datum: 2014-06-09
Diarienummer: 2014:189

Inledning

Detta dokument syftar till att vara ett samlat stöd för näringsidkare och verksamma i Mjölby Kommun samt ett stöd i beslutsfattning för medarbetare på Mjölby Kommun.

Detta är Mjölby Kommuns önskan om hur vi vill att den offentliga platsen används och upplåts. Vi vill skapa och behålla en levande och vacker stadskärna, det är ett av kommunens mål. Tillgängliga promenadstråk eller uteserveringar kan skapa detta, liksom konserter eller andra arrangemang. Den offentliga platsen kan också behöva användas vid byggnation eller grävning. Allt detta kan tillåtas, men för att det ska fungera så bra som möjligt för alla och inte generera några skador, finns dessa riktlinjer för upplåtelse och nyttjande av offentlig plats.

Vid bedömning väger de allmänna intressena tyngre än de enskilda. Det innebär att hänsyn tas till de som går, cyklar eller på andra sätt färdas samt vistas på offentlig plats. Riktlinjerna tar inte hänsyn till konkurrens.

Offentliga platser i Sverige är enligt ordningslagen allmänna vägar, gator, torg, parker och andra platser som i detaljplan redovisas som allmän plats och som har upplåtits för sitt ändamål. När man i detaljplan redovisar en plats som allmän menar man ett område som är avsett för ett gemensamt behov.

Enligt Mjölby Kommuns lokala ordningsföreskrifter omfattas även de allmänna bad- och/eller campingsplatserna vid Skogssjön, Månsjön, Nederlösa, Hargsjön och Mantorp Park.

Lagar och regler

Ordningslagen

Ordningslagen är en svensk lag som bland annat anger hur offentlig plats får användas och hur det fungerar med tillstånd för att använda offentlig plats.

Lokala ordningsföreskrifter

Lokala ordningsföreskrifter är Mjölby Kommuns tillägg till den nationella ordningslagen, beslutade i kommunfullmäktige.

De handlar bland annat om buller, affischering och förtäring av alkohol. Det finns också separata lokala ordningsföreskrifter för torghandeln.

Mjölby Kommuns råd, riktlinjer och liknande

Kommunen har olika riktlinjer, program och kartor som komplement till ordningsföreskrifterna. Där ges mer utrymme att beskriva vad som gäller och hur den aktuella frågan kan hanteras. De gällande versionerna hittas på www.mjolby.se.

- Råd och riktlinjer för upplåtelser och nyttjande av offentlig plats – Mjölby Kommun
- Råd och riktlinjer för mobil matförsäljning i Mjölby, Mantorp och Skänninge – Mjölby Kommun
- Skyltprogram, råd & riktlinjer - Mjölby Kommun
- Råd och riktlinjer för uteserveringar – Byggnads- och räddningsnämnden
- Råd och riktlinjer för tillfällig affischering på offentlig plats - Mjölby Kommun

Mjölby Kommuns taxa för offentlig plats

Enligt lag (1957:259) har en kommun rätt att ta ut avgift för upplåtelser av offentlig plats. Det gäller platser där tillstånd enligt ordningslagen har lämnats samt platser som kommunen upplåtit som allmän försäljningsplats. Avgifterna ska anses skäliga med hänsyn till ändamålet med upplåtelsen, nyttjarens fördel av denna, kommunens kostnader med anledning av upplåtelsen och övriga omständigheter.

Avgifterna är beslutade av kommunfullmäktige.

Så hanterar du ditt ärende

1. Sök tillstånd enligt ordningslagen hos polisen
2. Kommunen yttrar sig genom tekniska kontoret, miljökontoret och byggnadskontoret. Yttrandena grundar sig på detta dokument. Kommunen har vetorätt.
3. Andra lov och tillstånd kan också behövas, såsom bygglov och registrering av livsmedelsanläggningen hos miljökontoret eller motsvarande i den kommun som verksamheten huvudsakligen kommer bedrivas i.
4. Förutom avgift för de olika tillstånden och loven tar kommunen ut avgift för att marken hyrs ut.

Samlade kontaktuppgifter

Tekniska kontoret: telefon: 0142-850 00, e-post: tekniska@mjolby.se

Miljökontoret: telefon: 0142-850 00, e-post: miljo@mjolby.se

Byggnadskontoret: telefon: 0142-850 00, e-post: byggnad@mjolby.se

Medborgarservice, telefon: 0142 - 859 95, e-post: medborgarservice@mjolby.se

Lokalbokningen: **telefon:** 0142-852 09, **e-post:** lokalbokningen@mjolby.se.

Det går också att boka via www.mjolby.se/lokalbokning

Omsorgs- och socialförvaltningen: telefon: 0142-850 00, e-post: social@mjolby.se

Bygg och anläggning

Lastning av varor mm

Den som är ansvarig för lastning, lossning och liknande ska se till att allmänheten inte utsätts för olägenheter samt att inte brandposter och liknande för räddningstjänsten blockeras.

Där det är parkeringsförbud får du stanna för lastning och lossning. Där det är stannandeförbud, exempelvis på gång- och cykelbanor får du inte stanna för lastning eller lossning. Vid planerad lastning eller lossning, exempelvis en flytt, där man exempelvis avser att stå på en gång- eller cykelbana kan man dock söka dispens för att lasta och lossa på stannandeförbud.

Tillstånd som behövs: Dispens för att lasta och lossa på stannandeförbud är möjligt. Dispens beviljas av tekniska kontoret, ta kontakt minst en vecka innan.

Läs mer: Mjölby Kommuns lokala ordningsföreskrifter

Schaktning, grävning mm

Vid byggnation kan schaktning och grävning vara aktuellt. För att det ska ske på ett säkert sätt för förbipasserande samt att platsen återställs efteråt krävs kommunens tillstånd.

Kommunens tillstånd kräver att det ska ske besiktning med tekniska kontoret innan. Då informeras kring kommunens regler för återställande. Det görs alltid på beställning av kommunen efter att entreprenören anmält att man är färdig. Ansvarig för grävningen debiteras en kostnad per m².

Om förorening påträffas ska miljönämnden alltid informeras. För vissa typer av uppläggning, mellanlagring och sortering kan en anmälan behövas enligt miljöbalken, kontakta miljökontoret för mer information.

Tillstånd som behövs: På www.mjolby.se finns en särskild ansökan för grävningstillstånd.

Tillstånd beviljas av tekniska kontoret, ta kontakt minst en vecka innan.

Eventuell anmälan enligt miljöbalken, kontakta miljökontoret.

Läs mer: Mjölby Kommuns lokala ordningsföreskrifter

Störande buller

Arbete som orsakar störande buller för personer på offentliga platser, t ex stenkrossning, pålning och nitning, får inte ske utan polismyndighetens tillstånd. Inför arbete som orsakar störande buller bör grannar informeras i god tid. Omfattningen av arbetet bör också så långt det är möjligt begränsas till dagtid, ej kvällar eller nätter.

I Naturverkets allmänna råd om buller från byggplatser (NFS 2004:15) finns ytterligare information samt de riktvärden som Mjölby Kommun tillämpar. Kommunens miljökontor kan utföra tillsyn efter klagomål.

Tillstånd som behövs: Polistillstånd – störande buller

Läs mer: Mjölby Kommuns lokala ordningsföreskrifter

Byggupplag, byggnadsställningar

Vid byggnationer där byggnadsställningar och annat byggrelaterat används ska det så långt det är möjligt eftersträvas att ytor inom fastighetsmark används.

När offentlig plats måste användas ställer kommunen krav på framkomlighet, t ex med hjälp av särskilda gångbanepassager. Krav ställs även på skydd mot oljespill, färg, bruk eller annan bestående nedsmutsning. Träd ska skyddas mot påkörning och ytor över rotsystemens utbredning får ej användas för upplag eller liknande. Mark upplåts aldrig för parkering av byggpersonelets bilar.

Innan arbete påbörjas görs en besiktning med tekniska kontoret. När ansvarig för byggupplag eller byggnadsställning är klar och har åtgärdat eventuella skador görs en efterbesiktning med tekniska kontoret.

Är byggupplaget eller byggnadsställningen uppställd under längre tid är ansvarig för byggupplaget eller byggnadsställningen även ansvarig för drift av aktuell yta. Det kan röra sig om att hålla platsen ren från skräp, snöröjning eller gräsklippning.

Tillstånd som behövs: Polistillstånd – användning av offentlig plats

Containers

Containers bör så långt det är möjligt ställas på berörd fastighet. När containern måste stå på offentlig plats hänvisas den i första hand till hårdgjorda ytor såsom körbanor. Containers bör så långt det är möjligt undvikas att ställas upp inom centrumområdet över helger.

En container uppställd på offentlig plats ska vara tydligt märkt med ägarens eller nyttjanderättshavarens namn, adress och telefonnummer. Containern ska även vara uppmärkt med reflexer eller liknande reflekterande och varnande material.

Alla skador på en offentlig plats orsakade av uppställningen av containern ska anmälas och bekostas av ägare eller nyttjanderättsansvarige.

Tillstånd som behövs: Polistillstånd – användning av offentlig plats. Vid permanent uppställning krävs bygglov och där omgivningen så kräver ska containern omgärdas av häck, plank eller liknande.

Läs mer: Mjölby Kommuns lokala ordningsföreskrifter

Byggskyltar

Byggskyltar sätts upp i samband med byggnationer och innehåller information om bygget. Är uppsatta under byggtid företrädesvis på den tomt på den plats där bygget pågår.

Tillstånd som behövs: Ett tidsbegränsat bygglov krävs. Om byggskylten gäller en byggnad kan bygglovet i regel hanteras i samband med bygglovet för den.

Läs mer: Skyltprogram, råd & riktlinjer - Mjölby Kommun

Försäljning

Torghandel

Platser för torghandel erbjuds i Mjölby och Skänninge. Handel är tillåten inom vissa tider och till en viss kostnad. Det finns tillgång till el. För användning av offentlig plats för torghandel tar kommunen ut avgift enligt den taxa för upplåtelse av offentlig plats som beslutats av kommunfullmäktige.

Tillstånd som behövs: Ansökan via medborgarservice, telefon: 0142 - 859 95, e-post: medborgarservice@mjolby.se

Läs mer: Lokala ordningsföreskrifter för torghandel i Mjölby Kommun

Mobil försäljning

Kommunen erbjuder platser för mobil försäljning av mat i Mjölby, Skänninge och Mantorp. Handel är tillåten inom vissa tider och är förenat med vissa kostnader. Först måste dock polistillstånd sökas.

För användning av offentlig plats för mobil försäljning tar kommunen ut avgift enligt den taxa för upplåtelse av offentlig plats som beslutats av kommunfullmäktige.

Med mobil försäljning av mat räknas livsmedel som kan konsumeras direkt på plats.

Tillstånd som behövs: Polistillstånd – användning av offentlig plats

Läs mer: Mjölby Kommuns lokala ordningsföreskrifter, Råd & riktlinjer för mobil matförsäljning i Mjölby, Mantorp och Skänninge - Mjölby Kommun

Julgransförsäljning

Julgransförsäljning är tillåten på Stora Torget i Skänninge och Mjölby. Den får pågå från och med den 15:e november till och med den 23:e december mellan 08.00 och 19.00 samt på julafton mellan klockan 08.00 och 13.00.

Andra platser och tider prövas vid tillståndsansökan.

Tillstånd som behövs: Polistillstånd – användning av offentlig plats

Läs mer: Lokala ordningsföreskrifter för torghandel i Mjölby Kommun

Skyltning, försäljningsstånd och trottoarpratere

Skyltning

Det finns många olika sätt att skylta, affischera och göra reklam, nedan används begreppet skyltning.

För att tillfälligt skylta på offentlig plats i form av grönområden, oftast i korsningar vid det större vägnätet, krävs polistillstånd. Med tillfälligt menas en till två veckor.

På kommunala anslagstavlor får skyltning ske tillfälligt och utan polistillstånd.

Olaglig uppsatt tillfällig skyltning på kommunens staket, vägmärkes- och belysningsstolpar kommer omedelbart att tas bort. Kostnaden för arbetet kommer om det är möjligt, debiteras ansvarig för uppsättningen.

I övrigt gäller att vid uppsättning, flytt eller väsentlig ändring av skylt krävs bygglov enligt Skyltprogram, råd & riktlinjer - Mjölby Kommun, samt ibland polistillstånd. Skyltar ska sitta på sådan höjd att de inte är fara för allmänheten, det vill säga, de får inte sitta på lägre höjd än 2,5 m över gångbana, 3,2 m över cykelbana eller 4,6 m över körbana. De får inte heller sitta så de skymmer vägmärken.

Tillstånd som behövs: Polistillstånd – användning av offentlig plats, Bygglov

Läs mer: Mjölby Kommuns lokala ordningsföreskrifter, Råd & riktlinjer för tillfällig affischering på offentlig plats - Mjölby Kommun, Skyltprogram, råd & riktlinjer - Mjölby Kommun

Försäljningsstånd och trottoarpratere

Försäljningsstånd och trottoarpratere är olika sätt att visa upp sin verksamhet eller butik. I mån av plats kan stånd eller trottoarpratere få placeras ut. Platsen anvisas av kommunen och beror

på hur framkomlighet för gående med bland annat rullatorer eller tillgänglighet för synsvaga bäst kan uppnås.

Trottoarpratarna i Mjölby Kommun ska utformas så att de upplevs som en naturlig del av platsen samt fungera för personer med synnedsättning.

Första året som trottoarprataren används tar kommunen ut en avgift enligt den taxa för upplåtelse av offentlig plats som beslutats av kommunfullmäktige.

Tillstånd som behövs: Polistillstånd – användning av offentlig plats

Evenemang, uteserveringar mm

Evenemang

Vid evenemang som är en offentlig tillställning och som tar offentlig plats i anspråk behövs polistillstånd enligt ordningslagen. Då offentlig plats nyttjas kan kommunen såväl ställa krav som vara behjälpliga med olika saker.

När kontakt tas med kommunen samlas olika kompetenser och ger stöd inom exempelvis trafikavstängning, vattenförsörjning, hyra av scen eller tillstånd för servering av mat. Information kan också ges om eventuella andra arrangemang anordnas samtidigt.

Tillstånd som behövs: Polistillstånd - för offentlig tillställning, Polistillstånd – användning av offentlig plats

Uteserveringar

Uteserveringar ska så långt det är möjligt placeras inom egen fastighet men vid behov kan tillstånd ges för placering på offentlig plats.

Det finns riktlinjer för uteserveringar på offentligt plats. De syftar till att skapa en trevlig och vacker miljö där uteserveringar är utformade så att de ger ett gediget intryck och känns som en naturlig del av platsen. De ska vara av tillfällig karaktär och som längst vara på plats mellan den 15 april och 1 oktober. Viss hänsyn kan tas till väder och klimat.

Lokala anpassningar kan göras och detaljer kring uteserveringen bestäms i bygglovsprocessen, i samråd med Byggnadskontoret. Mjölby Kommun föredrar dock att uteserveringar är placerade direkt på marken samt utformade genom:

- Att höjdskillnader hanteras genom att använda omgivande material.

- Staket i smide, svartlackad metall eller liknande, det vill säga det material och den färg som harmoniserar med parkbänkar, belysningsstolpar eller annan offentlig möblering.
- Möblemang i liknande material som staket.

Uteserveringen måste vara tillgänglig för personer med funktionsnedsättning, bland annat genom anslutning och att möblerna placeras så att man kan ta sig fram med rullator/rullstol.

På uteserveringen är det generellt inte tillåtet att spela musik live eller genom ljudanläggning. Kommunens miljökontor kan utföra tillsyn efter klagomål.

För användning av offentlig plats för uteserveringar tar kommunen ut avgift enligt den taxa för upplåtelse av offentlig plats som beslutats av kommunfullmäktige.

Tillstånd som behövs: Polistillstånd – användning av offentlig plats, Bygglov

Läs mer: Råd och riktlinjer för uteserveringar – Byggnads- och räddningsnämnden

Förtäring av alkohol

Spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker får generellt sett inte förtäras på offentlig plats inom centrala Mjölby inkl. resecentrum, centrala Skänninge eller centrala Mantorp. På uteserveringar och vid evenemang kan dock serveringstillstånd ges. Då ställs krav på den sökande i form av lämplighet samt att den har dokumenterade kunskaper i alkohollagstiftningen. Andra förutsättningar kan vara godkänd livsmedelslokal eller att lokalen är godkänd av räddningstjänsten. Ansökan görs hos alkoholhandläggare, Mjölby Kommun.

Tillstånd som behövs: Polistillstånd – offentlig tillställning eller allmän sammankomst, Serveringstillstånd

Läs mer: Mjölby Kommuns lokala ordningsföreskrifter, Om serveringstillstånd - www.mjolby.se

Cirkus och tivoli

Cirkusföreställning och tivoli bör så långt det är möjligt ske på privat mark. Offentliga platser som är lämpliga för cirkus är grusplan Vifolkavallen eller Tivoliängen Skänninge, för tivoli är Stadsparken i Mjölby lämplig.

Innan arbete påbörjas görs en besiktning med stadsträdgårdsmästaren, Tekniska kontoret. När ansvariga för cirkusen eller tivoli är klara och har åtgärdat eventuella skador görs en efterbesiktning med tekniska kontoret.

När offentlig plats tillåts användas för cirkus är den som är ansvarig för cirkusen ansvarig för att hålla ordning och reda samt att återställa platsen. Parkeringar ska också ordnas i anslutning så att gator inte tas i anspråk.

Tänk på att ljudnivån ska vara acceptabel för besökare och närboende, att det finns tillräckligt antal toaletter för besökare och livsmedelspersonal samt att avfall och eventuell stallgödsel omhändertas. För livsmedelshantering finns krav på registrering. För mer information kontakta miljökontoret.

Observera att Vifolkavallen och Tivoliängen bokas hos lokalbokningen, **telefon:** 0142-852 09, **e-post:** lokalbokningen@mjolby.se. Det går också att boka via www.mjolby.se/lokalbokning

Tillstånd som behövs: Polistillstånd - för offentlig tillställning, Polistillstånd – användning av offentlig plats

Konserter

För mindre konserter, familjeföreställningar, allsångsevenemang och dylikt är scenerna i Gästisparken, på Jerikodalstorget eller i Hembygdsgården lämpliga. Musikevenemang kan även tillåtas att arrangeras i exempelvis Hagaparken.

All eventuell kostnad för skadegörelse och städning debiteras arrangören.

För att undvika bullerstörningar är placering och riktning av högtalare viktigt. I Folkhälsomyndighetens allmänna råd (FoHMFS 2014:15 om höga ljudnivåer och FoHMFS 2014:13 om buller inomhus) finns ytterligare information samt de riktvärden som Mjölby Kommun tillämpar för besökare respektive närboende. Kommunens miljökontor kan utföra tillsyn efter klagomål.

Observera att scenerna bokas hos lokalbokningen, **telefon:** 0142-852 09, **e-post:** lokalbokningen@mjolby.se. Det går också att boka via www.mjolby.se/lokalbokning. Även ljudanläggning finns att hyra.

Tillstånd som behövs: Polistillstånd - för allmän sammankomst, Polistillstånd – användning av offentlig plats

Apellmöte och demonstrationer

Tillstånd för demonstrationer kan beslutas av polismyndigheten utan att höra kommunen.

Tillstånd som behövs: Polistillstånd - för allmän sammankomst

Läs mer: Mjölby Kommuns lokala ordningsföreskrifter

Högtalarutsändning

Den som vid evenemang eller annat vill föra ut information eller andra budskap som riktar sig till personer på offentliga platser behöver tillstånd av polismyndigheten.

Tillstånd som behövs: Polistillstånd - för allmän sammankomst

Läs mer: Mjölby Kommuns lokala ordningsföreskrifter

Allmänhetens nyttjande

Ridning, löpning mm

För tryggheten för de som rör sig i spåren och för att inte göra åverkan på mark och omgivning får inte iordningsställda ytor såsom motionsspår och skidspår användas till ridning, cykling eller andra icke lämpande aktiviteter. Cykling tillåts dock i anvisade spår i anslutning till de iordningsställda ytorna.

Kommunala motions- och skidspår finns på Vifolkavallen, Lundbyvallen och Södragården i Mjölby, på Klämmestorpsskolan i Mantorp, i Västra Harg, på Idrottsparken i Skänninge eller vid Väderstad IP i Väderstad.

Läs mer: Lokal ordningsföreskrift

Camping

Att tälta med ett par, tre tält under något dygn ingår i allemansrätten men enligt kommunens lokala ordningsföreskrifter får det inte ske på offentlig plats inom detaljplanelagt område förutom på särskilt anvisade platser vid Skogssjön och Månsjön.

Läs mer: Lokal ordningsföreskrift

Hundar och katter

Enligt lagen om tillsyn över hundar och katter ska de bland annat hållas under sådan tillsyn och skötas på ett sådant sätt som behövs för att förebygga att de orsakar skador eller avsevärda olägenheter.

Läs mer: Lag (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter

Övrigt

Fyrverkerier och annan pyroteknik

Det är förbjudet att utan tillstånd av polismyndigheten använda pyrotekniska varor på andra tider än påskafton, valborgsmässoafton och nyårsafton samt därpå följande dag till kl 03.00.

Det är alltid förbjudet att använda pyrotekniska varor på begravningsplatser.

Tillstånd som behövs: Polistillstånd- tillstånd för fyrverkerier

Läs mer: Mjölby Kommuns lokala ordningsföreskrifter

Skjutning med luftvapen mm

Luftvapen, fjädervapen och paintballvapen får inte, utan särskilt medgivande, användas på Mjölby Kommuns mark.

För att få kommunens medgivande måste ett antal punkter följas, bland annat kring avgränsning och att man minimerar antalet skador på träd och växter.

Tillstånd som behövs: Polistillstånd – skottlossning inom planlagt område

Läs mer: Mjölby Kommuns lokala ordningsföreskrifter

/